

Animalien elikaduraren kontrol ofizialari buruzko 2020ko urteko planaren txostena

Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritza Elikagaien trazabilitate eta segurtasun zerbitzua

Jarduera-esparrua:

Animalien elikaduraren kontrol ofizialeko 2020ko jarduerak Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritzaren 2020rako Animalien Elikaduraren Kontrol Ofizialeko Programan jasotzen dira.

Kontrol Plan hau 2016-20rako Elikagaien Katea Kontrolatzeko Plan Nazionalaren parte izan da.

Atxikitako langileak:

Elikagaien kalitateko ikuskatzaile bat, beste ikuskari batek lagunduta, eta harekin lankidetzan aritzen da SANDACH arloan.

Sektorea:

2019. urtearen amaieran, 313 abeltzaintza-establezimendu eta -ustiategik egiten zituzten pentsuak aurre-nahasketekin.

2020an, urteko animalientzako pentsuen fabrikatzaileen bat-egiteak eta itxierak gertatu dira, eta sektore osoak kezka handia du abeltzaintzaren errentagarritasunari buruz, bai eta autonomia-erkidego mugakideetatik pentsuak sartzeari buruz ere, kasu batzuetan tokiko kalitate ziurtatuko marken abeltzaintzako ekoizpenari lotutako sarrerak.

Kanpoko merkatuetako lehengaiak Pasaiako eta Bilboko portuetatik sartzten dira, bai eta errepidez ere, Frantziatik eta beste autonomia-erkidego batzuetatik.

Era berean, garraiolariak, gizakientzako elikagaien enpresak eta banatzaile berriren bat sartu dira sektorean.

Jarduketak:

59 establezimendu ikuskatu dira, eta honako hauei erantzun zaie:

- Programatutako kontrol ofizialak
- Programatu gabeko kontrol ofizialak
- Alertak
- Hirugarren herrialdeetara esportatzea/kanpo-merkatuak mantentzea
- Beste arrazoi batzuk

Bereziki azpimarratuko dira bai erregistroko alderdiak, bai kutsadura gurutzatuaren kontrolari eta produkzioaren homogeneotasunari buruzkoak, bai produkzioen egokitasuna eta segurtasuna egiaztatzeko laginak hartzeari buruzkoak.

→ Ikuskatutako establezimenduen ekoizpenaren batukaria ia bat dator ekoizpen osoarekin.

→ AKPKA sistemen auditoriak egiten jarraitzen da.

→ Koordinazio egokiari eusteko, Elikagaien Trazabilitate eta Segurtasuneko Zerbitzua (ikuskeriak) Animalien Elikadura Koordinatzeko Mahaiak (mapa) 2020an deitutako 4 bileretara joan da.

→ Elikagaien Trazabilitate eta Segurtasuneko Unitateak jardunaldi bat antolatu zuen abereentzako pentsuen fabriketako gerenteekin. Denak bertaratu ziren, bat izan ezik, eta oso balorazio positiboa jaso zuten.

→ EAEko establezimenduetan eragina izan duten alertei erantzun zaie (bat ere ez tokiko establezimenduetan jatorria ez dutenak).

→ "Ad hoc" ikuskapenak egin dira eskatu duten enpresentzat, Euroasiar Batasunera eta kanpoko beste merkatu batzuetara esportatzeko zerrendetan parte har dezaten.

→ 245 esportazio/truke komunitarioko/kanpoko merkatuetako erregistroen mantentze-lanetako ziurtagiri egin dira (% 50eko igoera; sinadura elektronikoen bidez ziurtagiriak emateari eutsi zaio, eta horrek oso harrera ona izan du sektorean, itxarote-denbora asko aurrezte eta irteera-puntuetako estibatze-gastuak murriztea baitakar).

→ Enpresen aholkularitza eta jarraipena mantendu da, haien beharren arabera.

→ Euskal Autonomia Erkidegoko pentsu-ekoizleen elkarteak (EPEA) pentsu-enpresen autokontrolari buruz emandako datuak hartu dira kontuan ikuskapen-ahaleginak bideratzeko. Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritzak lankidetzak hitzarmen bat du elkarte horrekin.

→ "IRASFF" alerta-sarearen eguneroko arreta, eta datuak erakunde ofizialei helaraztea, hainbat helburutarako.

→ Horien erregistrorik ez badago ere, telefono bidezko kontsulta eta galdera asko jaso eta ebatzi dira.

→ Hautemandako irregulartasunetatik bat ere ez da arriskutsua izan pertsonentzat, animalientzat edo ingurumenarentzat; % 50 etiketetan detektatu dira, eta % 50 desbideratze arinak izan dira etiketen eta laborategiaren artean.

Kontrolak establezimendu mota desberdinetan eta laginak establezimenduaren arabera

Establezimendu Mota	Erregistratutako establezimenduen kopurua	Ikuskatutako establezimenduen kopurua	Aurreikusitako laginak	Hartutako laginak	Arau-haustea eragin duten laginak
Gehigarrien fabrikatzaileak					
Aurre-nahasketen fabrikatzaileak	1	1	12	12	1
Pentsu konposatuen fabrikatzaileak	8	4	25	24	
Lagun egiteko animalientzako pentsu konposatu ez-lehorren fabrikatzaileak	1				
Lagun egiteko animalientzako pentsu konposatu lehorren fabrikatzaileak, SANDACH barne	2	1			
Lagun egiteko animalientzako pentsu konposatuen fabrikatzaileak, SANDACH barne hartzen ez dutenak (adib.: txorientzako hazi-nahasgailuak, "Elikadura-osagarriak", etab.)	2	0			
Pentsu sendagarrien fabrikatzaileak	4	4	18	16	2
Gehigarririk gabeko pentsu konposatuen edo merkaturatzeko aurre-nahasketen fabrikatzaileak	6	1			
Autokontsumorako pentsua fabrikatzen duten abeltzaintzako ustiategiak (183/2005 Erregelamenduaren II. eranskina)	3	0			
Autokontsumorako PS fabrikatzen duten abeltzaintzako ustiategiak (183/2005 Erregelamenduaren II. eranskina)	0				
Bitartekariak	141	15	6	7	
Animaliak elikatzeko produktuen garraiolariak	110	23			
Animaliak elikatzeko produktuak bideratzen dituzten nekazaritzako elikagaien industriak	29	5	6	7	
3. kategoriako materiala eraldatzeko instalazioak	2	2	2	3	1
Konbekzio bidezko lehortze-instalazioak	0				
Animaliak elikatzeko lehenagaien ekoizleak, apdoetan sartutakoak izan ezik. 68/2013 Erregelamenduaren eranskinaren 8., 9. eta 10. artikulukoak	4	3	1	1	1
GUZTIRA	313	59	70	70	5

Produktuaren arabeko laginak

Produktu mota	Hartutako laginak	Arau-haustea eragin duten laginak
Lehengaiak	26	2
Gehigarriak	2	
Aurre-nahasketak	17	1
Ugalketa-espezieentzako pentsu konposatuak	21	2
Maskotentzako pentsu konposatuak		
Sendagai-pentsuak	4	
Bestelakoak (ingurumenekoak, ontziak, ura, etab.)		
GUZTIRA	70	5

Laginak, analisi motaren arabera

KALITATEA		GEO		Nahi ez diren substantziak		Debetutako substantziak	
Proposamenak	Egindakoak	Proposamenak	Egindakoak	Proposamenak	Egindakoak	Proposamenak	Egindakoak
71	142	6	6	59	129	13	11
MIKROBIOLOGIA		Bestelakoak		Animalia-proteina eraldatuak		DIOXINAK eta FURANOK	
Proposamenak	Egindakoak	Proposamenak	Egindakoak	Proposamenak	Egindakoak	Proposamenak	Egindakoak
11	28	2	2	7	7	2	2

EAE, beste datu batzuk:

2020ko kontrol ofizialeko zehaztapen analitikoak: 327.

Ekoizitako pentsuak: 423.000 tona.

Lehengaien sarrera/lehen mailako ekoizpena: 1.100.000 tona.

Ofizialki kontrolatutakoaren bolumena: 1.500.000 tona.

Vitoria-Gasteiz, 2021eko martxoaren 7a
 Elikagaien Trazabilitate eta Segurtasun Zerbitzua
Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritza